

LBRIS

We know
books

Constantin-Iulian Tănașcu

SCHIȚE ȘI CHICHIȚE

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2022

EDITORI:

Manager Irinel Merlușcă
Referent Elena Dițu

DESIGN •

TEHNOREDACTARE:

Ramona Marinescu

CORECTURĂ:

Mihaela Hură

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Tănașcu, Constantin-Iulian

Schițe și chichițe: memorii / Tănașcu Constantin-Iulian. -

Brașov: Creator, 2022

ISBN 978-606-029-541-9

821.135.1

© **EDITURA CREATOR**, 2022

PENTRU PREZENTA EDIȚIE

Str. Zaharia Stancu, Nr. 21A, Brașov, România

E-mail: contact@edituracreator.ro

Tel.: 0720 539533

Str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, România

Tel.: 0268 477 799

E-mail: office@libris.ro

Respect pentru oameni și cărți

Editura **CREATOR** face parte din grupul de firme **LIBRIS**

CUPRINS

DRAGĂ CITITORULE | 7

Capitolul 1
**ÎN MIROS DE FÂN ȘI
ZGOMOT DE ORAȘ | 11**

Capitolul 2
**UN ADOLESCENT ÎN
BUCUREȘTI | 21**

Capitolul 3
**EMPATIA PATRUPEZILOR
ȘI BUFONUL
DE PE LIPSCANI | 39**

Capitolul 4
**MI-AM ALES CALEA
PRIN EDUCAȚIE | 49**

Capitolul 5
**RELIGIA ÎN CARE
AM ALES SĂ CRED | 65**

Capitolul 6
**TABERELE DE
LA RÂȘNOV | 83**

Capitolul 7
**CU IUBIREA
LA PSIHIATRU | 89**

Capitolul 8
**VIAȚA ESTE FRUMOASĂ ȘI
FĂRĂ GĂLEȚI CU SIGLE
DE PARTID | 113**

Capitolul 9
**LUMEA ÎN LUMINA RECE
A INTROSPECȚIEI | 141**

Capitolul 10
**CĂRĂMIDĂ CU CĂRĂMIDĂ,
VOI CONSTRUI
O LUME | 153**

Capitolul 11
**PROIECTUL DE AZI,
VIITORUL DE
MÂINE | 165**

Capitolul 12
**CĂLĂTOR PRIN
ROMÂNIA | 179**

CAPITOLUL 13
**PARFUM DE ȘALCÂM
PE O GROAPĂ
DE GUNOI | 191**

CAPITOLUL 14
**UN TREN NUMIT
SPERANȚĂ | 201**

Capitolul 15
**ȘI-AM PUS MÂNA PE
MICROFON | 209**

Capitolul 16
**AM GREȘIT ȘI EU,
DAR CINE NU
GREȘEȘTE?! | 221**

Capitolul 1

**ÎN MIROS DE
FÂN ȘI ZGOMOT
DE ORAȘ**

Simplitatea, indiferent de ce spune oricine, s-a născut la sat. Omul simplu, cinstit și cu respect față de ceilalți și de propria persoană, de animale și de mediu s-a născut la sat. Eu nu m-am născut la sat, dar viața a avut grijă să-mi ofere o experiență unică, aceea de a-mi trăi copilăria la țară, într-o zonă în care timpul s-a oprit și a așteptat ca una dintre ultimele generații de tineri să cunoască acest tip de viață și beneficiile lui.

De fiecare dată când simt că nu mai am loc în această lume, închid ochii și mă trezesc pe ulițele pe care am crescut, cu oamenii pe care i-am cunoscut și cu care, din cauza fugii nebune prin viață, n-am apucat să mai discut. Odată cu înaintarea în vârstă, am închis satul copilăriei mele într-o capsulă, pentru a putea să mă refugiez în el ori de câte ori caut liniștea pe care numai satul bunicilor în

care crești poate să ți-o ofere. Am luat acea capsulă și am ascuns-o în suflet și în gând pentru că acolo, indiferent cât este lumea de haotică și de rea, nimeni nu-i poate face rău.

Satul avea sunetele lui, totdeauna diferite și totuși aceleași. Pădurea din spatele casei și foșnetul frunzelor, clipocitul peștilor din gărla cu apa ei curată, trilurile păsărilor și lătratul a doi câini sunt cea mai de preț avere a sufletului meu.

Primul câine era într-o gospodărie pe un deal, iar când lătra îl auzeam până în căsuța noastră. Era un lătrat care te trezea și din transă, chiar dacă era stins. În multe dintre momente, la câteva zeci de kilometri depărtare, în orașul aglomerat, și la zeci de ani distanță, lătratul acela încă mai este în urechile mele. Al doilea câine a fost cel care m-a învățat să iubesc animalele. Bunica mea îi dăduse numele Bombonica, pentru că era un animal foarte blând, înțeleghător și iertător. Câinele acela m-a învățat să mă bucur de viață. Stătea, în mare parte din timp, într-un lanț. Curtea în care se afla casa noastră era împărțită cu fratele bunicii mele și soția lui, iar câinele era al lor. Irelevant, pentru că acel câine a fost ca și al meu. Plin de purici și uneori plin de țărână, când îl luam în brațe, lumea se oprea, iar când îi dădeam drumul din lanț, alerga prin curte până la epuizare, apoi venea, se așeza lângă mine și, într-un gest de tandrețe al necuvântătoarelor, se apropia cu botul umed de obrazul meu și mă lingea.

Uneori mergea cu mine la gărlă și îi ziceam să intre să se răcorească. Evident că nu mă înțelegea, dar nu intra până nu arătam cu degetul spre apă. Alerga și se distra așa cum putea și cât știa, înotând într-un spațiu relativ mic într-un

fel în care ar înota un om într-un bazin mare. Cățelușa știa ce este libertatea, eu nu, dar ea m-a învățat cât de mult poate însemna ceva foarte mic și obișnuit pentru noi, din perspectiva unei ființe care este mereu ținută în lanț.

Casa bătrânească a aparținut străbunicilor mei, oameni muncitori, care iubeau viața și se agățau de ea. Familia mea s-a născut într-o zodie a unor coincidențe pe care le-am descoperit în cazul străbunicilor mei. Aceștia s-au născut la un an distanță, au murit tot la un an distanță și s-au iubit mult, atât între ei, cât și pe copii. Bunica mea a fost unul dintre cei cinci copii ai familiei, doi băieți și trei fete. Au copilărit împreună într-o perioadă în care Dumnezeu a pus pariu pe oameni, într-o perioadă de război. Urmele acelei perioade mai sunt prezente și astăzi în sufletul și amintirea bătrânilor, cât și în deformările făcute de bombele care au lovit satul.

Din Primul Război Mondial nu știu informații importante. Știu doar că bunicul bunicii mele a participat ca soldat, dovadă fiind numele său pe soclul statuii închinată soldaților care au luptat pentru Regatul României și care se găsește lângă biserica din sat. De la el nu mi-a rămas mare lucru în afară de casa bătrânească și câteva obiecte, printre care o poză, o sabie veche oferită din generație în generație și bunica mea. Nimeni nu știe ce a pățit acesta sau unde a căzut. O singură dată mi-a povestit bunica mea despre el. Era un om bun, iubitor de glie și de familie.

După plecarea lui din curtea bătrânească, ani la rând copilul său, tatăl bunicii mele, s-a dus aproape zilnic la primărie să afle dacă a murit sau nu. Ani buni a așteptat un

semn de la cel care l-a crescut, însă acesta nu s-a mai întors niciodată. De la el nici măcar o poză nu a rămas, ci doar un nume pe un monument rece.

Din perioada celui de-al Doilea Război Mondial am mărturiile bunicii, care pe atunci avea cinci ani și alerga, împreună cu frații ei și cu vitele, în tranșee improvizate în spatele casei, ca să se apere de bombele aruncate din avioane. Asta se întâmpla în zilele bune, deoarece știai că ai 50% șanse să scapi. La polul opus erau zilele negre, în care soldații germani la început, iar apoi cei sovietici săreau gardurile sătenilor, pe cai sau pe jos. Îi fugăreau pe bărbați și încercau să violeze femeile, lucru care însemna din nou o fugă nebună pentru viață. Urmele dezastrului au rămas pe alocuri prin sat și în inimile sătenilor, însă pentru bunica mea războiul s-a stins în 1945, odată cu retragerea nemților. Atât rușii, cât și germanii au fost iertați de bunica, chiar dacă i-au distrus cea mai frumoasă perioadă din viață – copilăria.

Copilăria mea la țară, în Sărata Monteoru din județul Buzău, se datorează în totalitate bunicii mele, un erou fără pelerină, fără puteri magice, dar cu un suflet mare. Multe dintre momentele pe care le-am trăit m-au făcut s-o consider așa, iar multe povești mi-au permis s-o numesc „eroul meu”. Copil fiind, a prins cel de-al Doilea Război Mondial, iar acest lucru a schimbat-o puternic. O mare de oameni care se omorau fără un motiv, avioane care aruncau bombe peste tot, femei care erau violate, bărbați civili omorâți pentru că nu voiau să predea unor invadatori acea bucățică de pâine cu care puteau să-și hrănească

famiiliile. Relatările ei fac parte din acea filă a istoriei care nu este povestită în școli. În definitiv, nici despre eroi nu se vorbește nimic, darămite despre oamenii de rând.

Eroul meu, la câțiva ani, era luat de mama lui de mână, în fugă, împreună cu ceilalți patru frați, cu o vacă pe care o aveau în bățatură și fugeau în spatele casei, în pădure, pentru a nu fi uciși de raidurile aeriene germane care aruncau bombe pentru a descuraja armata cantonată prin păduri, în sat sau mai departe, în satele vecine. În tot acest timp, tatăl bunicii mele era închis în mina de petrol de la Sărata Monteoru, locul unde a muncit ani la rând și unde s-a îmbolnăvit irecuperabil. Am realizat din aceste povești că nimănui nu-i păsa de civili, de viața și de părerea acestora, pentru că mereu au fost considerați cantitate negliabilă.

Poveștile eroului meu sunt crunte. Războiul este crâncen și greu de înțeles pentru cineva care s-a născut pe timp de pace. Cu o luciditate care ar face pe oricine gelos, își aduce aminte cu o tristețe puternică în glas cum soldați germani de cavalerie, pe cai, săreau gardul gospodăriei cât era el de mare în căutare de femei și de mâncare. Cine era norocos și scăpa rămânea fără o vacă, fără găini sau fără mălaiul necesar, dar în viață. Femeile, mai ales cele care nu aveau noroc să fugă, erau violate, bătute sau omorâte. Prin aceste imagini a trecut o fetiță de câțiva ani, care nu a greșit cu nimic și care avea, peste timp, să fie mentorul meu, imaginea de fier a României arhaice. Ea a fost unul din copiii care au avut ghinionul să se nască și să trăiască într-o perioadă extrem de periculoasă, dar care a avut no-

rocul să înțeleagă cât de valoroasă este viața și ce înseamnă cu adevărat *carpe diem*.

Perioada de după război, pentru bunica mea, a fost la fel de grea. Oamenii nu se mai omorau între ei, iar germanii nu mai alergau femeile să le omoare sau să fure animale și hrană. Acum exista un inamic comun – rusul. Inițial văzut ca eliberator, acesta a devenit la fel de rău ca germanul, doar culoarea îi diferenția. După război, în perioada imediat următoare, a început lupta pentru supraviețuire. Hrana era puțină și greu de procurat. Familia în care trăia bunica mea avea șapte membri: cinci frați și părinții.

Deoarece toți aveau câte o activitate de făcut – străbunicul meu lucra în mină, frații la câmp, străbunica mea cu treburile gospodărești – bunica mea fiind cea mai mică dintre frați, era trimisă în sat să aducă o roată mare de pâine pentru familie. Pe drum dădea de oameni săraci care cereau o bucățică de pâine, care să îi ajute să supraviețuiască. Bunica rupea câte puțin pentru fiecare, până când rămânea cu foarte puțină pâine pentru acasă. Bineînțeles că a fost certată de foarte multe ori, dar ei nu i-a păsat, pentru că știa că a ajutat pe cineva. Mai târziu, mi-a spus că a visat toți acei oameni pe o pașiște, unde erau mese cu fețe de masă albe din mătase. Pe mesele lungi erau toate bucățile de pâine oferite. Nu am înțeles pe moment, dar acum cred că universul i-a mulțumit cumva.

Un alt episod cu bunica, pe care îl păstrez adânc în suflet, este legat de o plimbare prin pădure. Bătrână de câteva mii de ani, pădurea are o poieniță undeva la 2-3 kilometri de mers, iar acolo era o casă de apă, așa cum o numeam

eu. O clădire impunătoare, care adăpostea țevile cu apă potabilă ce alimentau satul. Îmi plăceau drumul și felul în care se vedea peisajul de acolo, mai ales că puteam vedea municipiul Buzău dacă mă suiam pe acea construcție. Era un fel de drum al vieții. Porneai din spatele casei și trebuia să urci un deal acoperit de copaci. Puteai să renunți și să nu te bucuri de priveliște, sau puteai să rabzi, să urci și, atunci când simțeai că nu mai ai niciun pic de aer în plămâni, să ajungi la casa de apă.

Într-o zi, când ne întorceam acasă pe potecile din pădure, am dat peste un cerb prins într-un ochi de vânătoare. Frumosul animal se zbătea foarte tare și nu făcea altceva decât să se prindă și mai rău. Atunci bunica mea, un om minion, a pus mâna pe un cuțitaș pe care îl avea la ea când mergeam prin pădure pentru a culege diverse ierburi și ciuperci, și s-a apucat să taie capcana. Îmi aduc aminte de curajul ei. Cu o mână mângâia cerbul speriat și cu alta tăia sfoara. A reușit în cele din urmă să elibereze animalul, iar cerbul a luat-o la fugă. S-a oprit într-o vale, s-a uitat la noi în semn de mulțumire, după care a plecat mai departe.

Cele mai frumoase amintiri le am din sat. Prostiile, toate, le-am făcut la sat. Am învățat să plâng, să râd, să-mi fac prieteni, dar și diverse activități, printre care înotul sau pescuitul. Am avut norocul de a avea foarte mulți verișori în aceeași curte, cu care împărțeam bune și rele, iar bunica mea și fratele ei erau cei care ne făceau toate poftele. Dacă bunica ne făcea dulciuri de casă și ne pregătea tot ce ne plăcea, fratele ei, ori de câte ori venea de la muncă din Buzău, ne aducea bomboane. Era un om cumsecade, pe care îl păstrez adânc în memorie.

Majoritatea oamenilor cu care am copilărit în acel sat, persoane în vârstă, țărani autentici și oameni cinstiti, nu mai sunt. Când eram mic, în neștiința vârstei, credeam că ei vor fi mereu acolo, că nu pot să pățească nimic și că ori de câte ori o să ajung la casa bătrânească, vor fi și ei prin zonă. A fost falsa impresie pe care mi-a lăsat-o viața. Șocul a apărut în momentul în care, rând pe rând, au început să dispară. Moartea lor a însemnat pentru mine distrugerea satului tradițional românesc.

Tot ceea ce ei au apărut, toate credințele lor, încet, dar sigur, se sting în amplul proces haotic de modernizare. Gârla de altădată a fost betonată și secată intenționat, pădurea a început să fie defrișată, casele care alcătuiau cadrul ideal pentru cei ce doreau liniște au fost înlocuite de vile care nu respectă arhitectura locală, trilarile păsărilor au fost înlocuite cu muzică de proastă calitate și înjurături ale orașenilor care nu știu nici să aprecieze, nici să protejeze.

Majoritatea magazinelor au fost închise. Îmi aduc și acum aminte cum mă trimitea bunica mea după pâine prin sat. Îmi venea să mă ascund sub o piatră când venea vorba despre cumpărături, deoarece magazinul era departe și nu voiam să mă duc până acolo. Totuși, mă mituia de fiecare dată cu restul de bani pe care îl primeam după ce cumpăram pâine, și astfel puteam să-mi iau ceva ce îmi plăcea. Parcurgând lungul drum până la magazin, dădeam de oameni pe care îi cunoșteam, cu care schimbam vorbe și care mă țineau din misiunea mea de a aduce pâine, dar îmi făcea plăcere. Mă întorceam la ore distanță, atunci când bunica mea nu mai avea nevoie, deoarece obișnuia să frământa turte și să le facă pe soba din casă.

Plimbarea până la magazin, pe cât era de lungă, pe atât era de plăcută. Aerul curat, ușor salin de la bazinele de saramură, completa cadrul care era scaldat în soarele dimineții. Flori, verdeață, curățenie, și acel sentiment al copilăriei, al lipsei grijilor și al fericirii era peste tot. Situația se repeta și când mă duceam să iau apă. Satul nu a avut apă curentă până în anul 2005, lucru care făcea ca sătenii să meargă să ia apă cu găleata de la o fântână aflată la aproape un kilometru. Fântâna a fost construită cu sute de ani în urmă, dar era utilizată intens și în acea perioadă a copilăriei mele (anul 2000-2001). Avea o apă dulce și rece ca gheața, de era o plăcere ca la finalul unui drum lung s-o bei. Îmi aduc aminte cum o scoteam din fântână și îngenuncheam în fața găleții din lemn pentru a gusta acea apă rece. Era ceva minunat. Din păcate, odată cu introducerea apei curente și construirea unui hotel lângă, fântâna aceasta a fost distrusă prin deversarea dejejecțiilor în sol.

La ani distanță de momentele copilăriei, nu pot să nu mă întreb de ce omul vrea să distrugă tot ce este frumos. De ce, pentru a evolua într-o manieră falsă, trebuie să distrugem? Toate lucrurile pe care satul le-a pierdut din cauza omului, eu le-am păstrat adânc în sufletul și în amintirea mea, în locurile în care nu pot fi distruse și unde sunt protejate de mine și de sufletul meu.

Deși mă leagă foarte multe de satul bunicilor mei, modul în care arată în prezent este doar o fantomă a ceea ce a fost. Motivul principal pentru care mă mai duc din când în când îl constituie mica gospodărie pe care o avem și cimitirul unde se află bunicul meu. Celelalte lucruri, din păcate, trăiesc prin intermediul meu și al memoriei mele, și nu în timp cu mine.

Capitolul 2**UN ADOLESCENT
ÎN BUCUREȘTI**

Bucureștiul, orașul visurilor fiecărui provincial în trecut, pe mine m-a primit cu brațele deschise. Singurele imagini pe care le mai am din copilăria mea și le pot lega de București sunt plimbările prin parc cu bunica mea, comercianții care vindeau tot felul de lucruri în zona Tineretului, lângă metrou, și Piața Sudului cu școala mea generală. Imaginile copilăriei, acele prime momente și interacțiuni cu acest mare oraș, lipsesc cu desăvârșire. Este ca și cum cineva a scos pozele cu Bucureștiul din albumul memoriei mele.

Am perceput orașul ca pe ceva foarte mare pe lângă realitatea cu care eram obișnuit la țară, în satul copilăriei. Era zgomotos, periculos, cu foarte mulți oameni care mergeau cine știe unde și care erau foarte distanți, reci. De la salutul rostit pe ulițele satului, ajunseseam într-un oraș în care oamenii mai bine se loveau decât să se salute și unde